

piątek, 07.08.2020

Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego w Cekcynie

[siteorigin_widget class="YouTubeResponsive"][/siteorigin_widget]

Krótki rys historyczny

Początki pisanych dziejów Cekcyna związane są z losami pomorskiego rodu Święców. W roku 1301 król Wacław II podarował tę wieś Piotrowi Święcy. Najstarsze wzmianki potwierdzające istnienie parafii pochodzą z I połowy XIV w., miała ona powstać na skutek wydzielenia z parafii Bysław. W roku 1583 ponownie przyłączono Cekcyn jako filię do Bysławia i dopiero aktem z dnia 7 listopada 1850 r. ks. bp. Sedląg ją usamodzielił.

Parafia Cekcyn od początków swego istnienia należała do dekanatu świeckiego w archidiecezji pomorskiej, od 1 stycznia 1926 r. parafia cekcyńska należała do dekanatu tucholskiego w diecezji chełmińskiej, a od 1992 r. w diecezji pelplińskiej. Terytorium parafii ulegało wielokrotnym zmianom. Do czasu usamodzielnienia się parafii było to terytorium niewielkie, ponieważ wystarczała opieka duszpasterska księdza pracującego w Bysławiu. Według danych z 1583 r. do parafii należały trzy miejscowości: Cekcyn, Suminy i Zamarte. W poł. XIX w. parafia liczyła 2397 wiernych, była bardzo rozległa i obejmowała 21 miejscowości i osad.

Najstarszy drewniany kościół powstał w I poł. XIV w. Zapewne nosił on już tytuł Podwyższenia Krzyża Świętego, co potwierdzają wzmianki późniejsze. Nie wiadomo, jak długo ta budowla przetrwała. Na temat kolejnej drewnianej świątyni zachowały się wiadomości z 1583 r. Według opinii niektórych badaczy dziejów Pomorza została zastąpiona obecnym, murowany kościołem. Który powstał w latach 1869 – 1970 w stylu neogotyckim. Benedyktacji kościoła dokonał ksiądz delegat Kopal z Tucholi 14 września 1870 r. Kościół murowany jest z palonej czerwonej cegły. Na zewnątrz jest nieotynkowany. Jego długość wynosi 44 m, szerokość 18 m. Wieża o wysokości 50 m murowana jest z cegły aż do samego wierzchołka. Na wieży znajduje się zegar z tarczami na trzy strony świata. Umieszczone są tam również dzwony, które zostały przywiezione do Cekcyna 17 maja 1970 r. Konsekracji dokonał ks. bp. Ordynariusz Kazimierz Józef Kowalski 16 sierpnia 1970 r. Dzwony te zostały odlane w firmie Kozłowska- Kozuszek we Wrocławiu. Jeden z nich ku czci św. Krzyża waży 346 kg, a jego średnica wynosi 81 cm. Drugi, mniejszy jest dzwonem Maryjnym o wadze 98 kg średnicy 55 centymetrów. Wszystkie dzwony otrzymały napęd elektryczny.

Kościół jest jednonawowy, bez kaplic. Posiada dwie kruchty i zakrystię. Strop jest drewniany. W kościele znajduje się ogółem 30 okien, w tym 9 witraży dywanowych. W tylnej części kościoła, 4 m nad posadzką znajduje się chór muzyczny, który został zbudowany w 1870 r. w stylu romańskim. Znajdują się tam 15-to głosowe organy.

Ołtarz główny pochodzący z 1870 r. składał się z menry i nastawy. Część dolna była wykonana ze sztucznego kamienia, nastawa wykonana była z drewna i ozdobiona ornamentacyjnymi figurkami. Prezbiterium zostało całkowicie przebudowane. Ołtarz główny został rozebrany. Figury i krzyż po odnowieniu umieszczono wysoko na ścianie nad bocznym wejściem. W centrum prezbiterium znajdują się wolno stojący ołtarz i ambonka wykonane z piaskowca. Ołtarz jest konsekrowany i jego portatillum zawiera relikwie św. Męczenników Gaudentego i Inocentego.

Stacje Drogi Krzyżowej początkowo były umieszczone w potężnych neogotyckich ramach. Płaskorzeźby wykonane są z masy gipsowej i zostały zakupione przed pierwszą wojną światową. Po renowacji świątyni gipsowe ramy zostały obcięte, a płaskorzeźby wmurowano we wnęki.

Na terenie parafii znajdują się dwa cmentarze. Pierwszy przy kościele, gdzie spoczywają księża, którzy byli zarządcami kościoła. Drugi znajduje się przy. ul. Cmentarnej. W jego centrum został wzniesiony 5-cio metrowy krzyż z rzeźbioną w betonie Pasyjką. Ufundowany przez parafian w 1973 r. ku czci ofiar II wojny światowej.

Źródło:

* „Boże męki, kapliczki i krzyże przydrożne gminy Cekcyn – Zarys dziejów parafii Cekcyn”, Marek Sass, wyd. Stowarzyszenie na Rzecz Ocalenia Śladów Przeszłości w Gminie Cekcyn „Światło”; Cekcyn 2006;

* Dzieje Parafii Cekcyn, praca dyplomowana, Andrzej Gierszyński, Pelplin 1982.

[siteorigin_widget class="RevSliderWidget"][/siteorigin_widget]